

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie ustalenia założeń do sporządzenia planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko dla Nadleśnictwa Woziwoda wg stanu na 1.01.2018 r.

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Woziwoda zwołana została w dniu 2 lipca 2015 roku przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

W posiedzeniu Komisji udział wzięli:

- Janusz Kaczmarek - Dyrektor RDLP w Toruniu – **przewodniczący**
- Ryszard Chirrek - nadleśniczy Nadleśnictwa Woziwoda
- Jan Frankowski - naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Toruniu
- Jan Pakalski - naczelnik Wydziału Gospodarowania Ekosystemami RDLP w Toruniu
- Tadeusz Chrzanowski - Zespół ds. Promocji i Mediów RDLP w Toruniu
- Dariusz Gidaszewski - Wydział Ochrony Ekosystemów RDLP w Toruniu
- Elżbieta Piotrowska - przedstawiciel RDOŚ w Bydgoszczy
- Piotr Gawęda - kierownik ZOL w Gdańsku
- Rafał Borzyszkowski - Tucholski Park Krajobrazowy
- Stanisław Rzepiński - Starostwo Powiatowe w Tucholi
- Leszek Skarupa - Urząd Miejski w Tucholi
- Patryk Boško - Urząd Miejski w Tucholi
- Kazimierz Stoltmann - Urząd Miejski w Czersku
- Ryszard Nawra - TPPD S.A. Toruń
- Tadeusz Kosień - przedstawiciel Sklejka Multi S.A. w Bydgoszczy
- Hubert Czekala - przedstawiciel Mondi Świecie S.A.
- Maria Piotrowska - LOP Zarząd Okręgu Toruń
- Magdalena Kurpinowicz – Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie”
- Waldemar Wencel - z-ca nadleśniczego Nadleśnictwa Woziwoda

Ryszard Radziejewski - specjalista SL w Nadleśnictwie Woziwoda

Janusz Nosowicz - st. spec. SL ds. urządzania lasu RDLP w Toruniu – **protokolant**

Otwarcia posiedzenia dokonał przewodniczący komisji Janusz Kaczmarek Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Janusz Kaczmarek na wstępie przywitał wszystkich obecnych na posiedzeniu komisji, wyraził zadowolenie z licznego udziału zwłaszcza osób bezpośrednio nie związanych z lasami, w tym przedstawiciele samorządów, organizacji przyrodniczych i przemysłu drzewnego, podkreślił rosnące znaczenie funkcji przyrodniczej lasów oraz zapoznał z celem sporządzania, rangą i znaczeniem planu urządzenia lasu. Następnie przewodniczący komisji przekazał głos zastępcy nadleśniczego panu Waldemarowi Wencłowi, który dokonał krótkiej prezentacji nadleśnictwa. Po prezentacji głos zabrali referenci i koreferenci. Po przedstawieniu referatu przez nadleśniczego i krótkiej przerwie, głos zabrał naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi. W koreferacie naczelnik skupił się na kwestiach rozbieżnych z referatem, przedstawił również działania ochronne wynikające z zarządzeń RDOŚ zatwierdzających PZO dla obszarów NATURA 2000 oraz propozycję dotyczącą sposobu ich ujęcia w projekcie PUL. W czasie koreferatu na bieżąco w toku dyskusji ustalano poszczególne punkty obrad.

W dyskusji zabrał głos przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Tucholi, który zwrócił uwagę na konieczność uregulowania stanu posiadania gruntów nadzorowanych przez nadleśnictwo w sąsiedztwie Kanału Brdy, sprawę funkcjonowania Zielonej Szkoły i związanej z nią szeroko pojętej problematyki edukacyjnej oraz na problem z aktualizacją uproszczonych planów urządzenia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa wynikający z coraz mniejszych funduszy przyznawanych na ten cel. W kwestii uregulowania stosunków prawnych, zastępca nadleśniczego zapewnił, że będą one uwzględnione przy zlecaniu prac geodezyjnych. Przewodniczący komisji potwierdził, że kwoty jakie starostwo płaci nadleśnictwu za nadzór nad lasami prywatnymi są jedne z najniższych oraz że nie ma możliwości prawnej finansowania przez LP sporządzania uproszczonych planów urządzenia lasów. W kwestii edukacji leśnej zabrała głos pani Magdalena Kurpinowicz, pytając w jaki sposób jest ona ujmowana w PUL. Przedstawicielka LGD „Bory Tucholskie” zwróciła również uwagę na problem z aktualizacją wskazań i kierunków działań zawartych w planach zagospodarowania przestrzennego regionu. Tadeusz Chrzanowski wyjaśnił, że edukacja leśna nie jest elementem planowania urządzeniowego. Wykonawca PUL jedynie zamieszcza w nim informacje dotyczące zadań edukacyjnych przygotowywanych przez zespół ds. programu

edukacji ekologicznej, powoływany przez nadleśniczego. Przedstawiciel Tucholskiego Parku Krajobrazowego (TPK) zwrócił uwagę, że aktualnie trwają prace nad określeniem nowej powierzchni oraz granic parku. Prace mają być zakończone w 2016 roku. Komisja postanowiła zobligować wykonawcę PUL do ich wykorzystania i uwzględnienia w PUL. Pan Rafał Borzyszkowski zwrócił ponadto uwagę na zasadność i potrzebę wykonania zaleceń wskazanych w PZO dla obszaru Natura 2000 „Bory Tucholskie”, w szczególności dotyczących pozostawiania bez zabiegów gospodarczych pasów szerokości 50 m od granic jezior o pow. większej niż 0,5 ha oraz pasów wzdłuż odcinków rzek na których występują chronione gatunki ptaków, zwłaszcza: włośchatka, dzięcioł czarny i gągoł. Zapewnił, że TPK udostępni wykonawcy PUL miejsca występowania tych ptaków.

Reprezentujący przemysł drzewny pan Tadeusz Kosień pytał o możliwości zwiększenia sprzedaży drewna oraz udziału Bk i Brz w składach drzewostanów, argumentując to dużym popytem i koniecznością sprowadzania tego surowca z odległych terenów. Przewodniczący Komisji podkreślił, że obowiązują w PGL LP określone wymagania dostosowania do typów siedliskowych lasu, odpowiednich składów gatunkowych upraw oraz typów drzewostanów (TD) a te z kolei nie przewidują większego udziału brzozy (>20%). Dostosowanie składów upraw do odpowiedniego siedliska jest przedmiotem kontroli w zakresie hodowli lasu. Jak dotąd wyniki tych kontroli są zawsze pozytywne co świadczy o prawidłowym doborze gatunków w zakładanych uprawach. Przewodniczący Komisji zwrócił ponadto uwagę na obowiązujące prawo wolnego rynku oraz że mimo niewielkiej dekonunktury etaty pozyskania drewna w LP wzrastają.

Podsumowując dyskusję, Janusz Kaczmarek pozytywnie ocenił dotychczasową współpracę z samorządami, organizacjami społecznymi i przemysłem drzewnym oraz podziękował za uczestnictwo w obradach.

Po zapoznaniu się z referatem nadleśniczego i koreferatem naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi, w wyniku dyskusji ustalono:

Część A : Wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych

A1. Prace siedliskowe

Typ siedliskowy lasu (TSL), stan siedliska (rozumiany jako stan TSL) oraz glebę (typ, podtyp, gatunek) należy opisywać w oparciu o operat glebowo-siedliskowy sporządzony wg stanu na 1.01.1998r. Nazewnictwo, symbolikę i kryteria należy dostosować do aktualnej klasyfikacji gleb leśnych ujętej w części II instrukcji urządzania lasu – *Instrukcja wyróżniania i kartowania w Lasach Państwowych typów siedliskowych lasu oraz zbiorowisk roślinnych Warszawa 2012.*

W wydzieleniach taksacyjnych na obszarze Natura 2000 – PLH (Dyrektywa siedliskowa) 040023 „Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich” - na podstawie istniejącego planu zadań ochronnych (PZO), należy w opisie taksacyjnym zamieszczać odpowiednio: kody zespołów roślinnych oraz kody leśnego siedliska przyrodniczego. Na pozostałych obszarach, w opisach taksacyjnych umieścić kody zespołów roślinnych na podstawie opracowanych dla LKP „Bory Tucholskie” w 1997 r. map fitosocjologicznych, po aktualizacji ich nazewnictwa do aktualnie obowiązujących nazw jednostek syntaksonomicznych.

A2. Prace przygotowawcze

Wszystkie wykazy obszarów chronionych, wykonawca PUL uzgodni z RDOŚ w Bydgoszczy.

Lasy ochronne przyjąć zgodnie z Zarządzeniem nr 85 MOŚZNiL w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Woziwoda, z dnia 21 czerwca 1996 r.

Nadleśnictwo Woziwoda zgromadziło i przeanalizowało następujące dokumenty dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu:

1. Program ochrony środowiska dla Gminy Tuchola na lata 2004 – 2010 z perspektywą na lata 2011 – 2020
2. Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Gminy Śliwice na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019
3. Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Śliwice na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019
4. Program ochrony środowiska Gminy Czersk
5. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuchola

6. Aktualizacja programu ochrony środowiska dla powiatu tucholskiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019

7. Strategia rozwoju Gminy Czersk na lata 2014 – 2025

8. Strategia rozwoju województwa kujawsko – pomorskiego do roku 2020. Plan modernizacji 2020+

9. Regionalny program operacyjny województwa pomorskiego na lata 2014 – 2020

Zawarte w dokumentach zapisy generalnie nie wpływają ograniczająco na prowadzenie gospodarki leśnej przez Nadleśnictwo Woziwoda. Mają najczęściej charakter informacyjny lub sugerujący podjęcie określonych kierunków działania, nie narzucając jakichkolwiek zadań czy też obowiązków na zarządcę Lasów Państwowych. Niemniej w dokumencie „Aktualizacja programu ochrony środowiska dla powiatu tucholskiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019” wśród przedsięwzięć do realizacji wskazano na potrzebę rozwoju turystyki aktywnej poprzez budowę ścieżek pieszo – rowerowych oraz rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej. W zakresie ochrony lasów i bioróżnorodności wymieniono działania prowadzące do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów i poprawy struktury wiekowej drzewostanów, zalesianie gruntów rolnych najsłabszych klas bonitacji oraz wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów leśnych. W dokumencie „Program ochrony środowiska dla Gminy Tuchola na lata 2004 – 2010 z perspektywą na lata 2011 – 2020” zasugerowano konieczność rewizji statusu niektórych obiektów uznanych jako użytki ekologiczne. W tym samym dokumencie wskazano, że region Borów Tucholskich (w tym gmina Tuchola) uznany został jako istotny (o międzynarodowym znaczeniu) węzłowy element krajowej sieci ECONET – Polska (symbol: 11M), a Dolina Brdy za korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym (symbol: 16k).

Wykonawca PUL uwzględni oraz zaktualizuje powyższe informacje zebrane przez nadleśnictwo i po akceptacji ich przez NTG zamieści w opisie ogólnym nadleśnictwa.

Do gruntów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego zaliczyć:

- rezerwy przyrody dla których PO nie przewiduje żadnej formy cięć
- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych (całoroczne strefy ochrony)

Nadleśnictwo w ramach prac przygotowawczych doprowadzi do zgodności danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa z państwowym zasobem geodezyjnym i kartograficznym, w rozumieniu §10 ust.5 i 7 IUL oraz prześle wykonawcy planu urządzenia lasu, odpowiednie dokumenty geodezyjne najpóźniej do dnia 30 czerwca 2016 roku.

Nadleśnictwo w ramach prac przygotowawczych w trybie pilnym wystąpi z wnioskiem o możliwość częściowego użytkowania rębego ze względów bezpieczeństwa w WDN-ach

położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych lub wyrejestrowania ich z Rejestru LMP LP.

A3. Formy przekazania baz danych

Plan urządzenia lasu wykonany zostanie wg stanu na 1 stycznia 2018 roku. Pracami urządzeniowymi objęte zostaną grunty ujęte na kopiach dokumentów ewidencyjnych zgodnych z aktualnym rejestrem gruntów nadleśnictwa. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy prac urządzeniowych (w wersji elektronicznej) wypisy z rejestru gruntów nadleśnictwa, które obejmować będą: zestawienia powierzchni rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zestawione dla działek, oddziałów, obrębów ewidencyjnych, gmin, powiatów, województw oraz razem dla obrębu leśnego.

Protokolarne przekazanie wykonawcy projektu planu niezbędnych danych z zakresu ewidencji gruntów oraz zaktualizowanego stanu lasu odbędzie się w drodze importu baz danych SILP (geobazy) do oprogramowania TAKSATOR, zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20.03.2007r. oraz „Instrukcją przenoszenia informacji pomiędzy PUL i bazą LAS Nadleśnictwa” rekomendowaną do stosowania pismem DGLP z dnia 26.05.2014r.(zn. spr. ZU-7019-28/14), nie wcześniej niż 30.03.2016 r. po aktualizacji bazy SILP LAS i LMN (opis i geometria) za 2015 r.

Geodezyjny podkład leśnej mapy numerycznej – mapa numeryczna działek ewidencyjnych i użytków gruntowych, przekazana zostanie w formie elektronicznej programem (np. EWMAPA) umożliwiającym automatyczne przywiązanie wydzieleń do działek oraz zaimportowanie do programu Taksator.

Terminy przekazania wykonawcy planu urządzenia lasu odpowiednich dokumentów geodezyjnych zgodnych z państwowym zasobem geodezyjnym i kartograficznym, będą uwzględniały organizację terenowych i kameralnych prac urządzeniowych. Ostateczny termin przekazania geodezyjnego podkładu leśnej mapy numerycznej ustala się na dzień 30 czerwca 2016 roku. Ewentualne zmiany w stanie posiadania w roku 2017 będą przez wykonawcę uwzględnione jedynie do dnia 30 czerwca 2017 r. Nadleśnictwo wstrzyma obrót gruntami w okresie 1.07-31.12.2017 r.

Rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa a stanem faktycznym na gruncie, zostaną zgłoszone nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności po wykonaniu taksacji. Usunięcie rozbieżności wykonać należy do czasu odbioru prac terenowych.

A4. Korekta podziału powierzchniowego

Pozostawić dotychczasowy podział powierzchniowy na oddziały. Grunty, które zostaną przejęte (dołączone) lub nabyte w inny sposób, należy włączyć do przyległych oddziałów. W razie konieczności utworzenia nowego oddziału, należy nazwać go jak oddział sąsiedni z dodaniem dużej litery alfabetu. Zachować obecną numerację oddziałów.

Wykonawca w maksymalnym stopniu zachowa literowanie wydzieleń w obiektach podlegających ochronie jak: rezerwy przyrody oraz obszary Natura 2000, zgodnie z literowaniem zastosowanym w zatwierdzonych PO i PZO.

Wykonawca w czasie taksacji zinwentaryzuje słupki oddziałowe i naniesie je na mapę przeglądową z podziałem na istniejące, przewrócone lub ich brak. Nadleśnictwo na swój koszt na podstawie dodatkowej umowy zleci wykonanie uzupełnienia, prawidłowego ustawienia oraz odnowienia napisów na słupkach oddziałowych.

A5. Oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w p.u.l. gruntów stanowiących współwłasność.

Mało wyraźne granice wydzieleń należy wyraźnie oznaczyć na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonanymi ośnikiem na korze na wysokości ok. 1,5 m oraz znakami kierunkowymi.

Pododdziały tworzyć w oparciu o kryteria instrukcyjne. Wyznaczone siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000 PLH 040023 „Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich”, jeżeli będą spełniały kryteria powierzchniowe a także ekotony, wydzielać jako osobne wyłączenia.

A6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych

Wykonawca prac urzędniowych wykorzysta ortofotomapę pozyskaną w Starostwach Powiatowych. Wykonania aktualizacji zdjęć lotniczych i ich przetworzenia do aktualnej ortofotomapy, wymagającej dodatkowych nakładów poza nakłady przewidziane na projekt planu u.l., nie planuje się.

A7. Ujmowanie cech drzewostanów.

Cechy drzewostanów należy przyjmować dla poszczególnych wydzieleń zgodnie z zapisem § 26 IUL. Nie umieszczać informacji o pochodzeniu drzewostanów z odnowienia sztucznego. Wydzielenia położone na obszarze Natura 2000 oraz w kategorii HCVF wg danych nadleśnictwa, podobnie jak inne leśne obszary funkcjonalne, zapisywać w programie TAKSATOR z wykorzystaniem funkcji „GRUPY”.

Pozostałe cechy ujmować, jeżeli są wystarczająco udokumentowane oraz uzgadniać z nadleśnictwem na etapie prac terenowych i końcowo po ich zakończeniu.

A8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie projektować jednostek kontrolnych.

A9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Drzewostany kwalifikujące się do przebudowy grupować w następujące grupy:

A- Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu

B- Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych

C- Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Do grupy A w pierwszej kolejności zaliczać drzewostany:

- sosnowe niezgodne z TD (w trzecim stopniu zgodności) oraz obcego pochodzenia
- o niskim zadrzewieniu (0,5 i niższym),
- od II klasy wieku, trwale uszkodzone (ponad 50% uszkodzeń),
- na gruntach porolnych w 3 stopniu uszkodzeń, o jakości hodowlanej 41, 42, 43, 44

głównie na terenie Leśnictwa Komorza. Proponowany wykaz drzewostanów do przebudowy wykonawca prac urzędniowych przedstawi podczas odbioru prac terenowych.

Ze względu na specyfikę drzewostanów na terenie Leśnictwa Biała, polegającą na silniej niż w innych leśnictwach uwidaczniających się procesach degradacji, monotypizacji, pinetyzacji, różnym pochodzeniu So oraz występowaniem dużych obszarów jednowiekowych drzewostanów So V kl.w. Dyrektor RDLP w Toruniu niezwłocznie powoła zespół do wypracowania szczegółowej koncepcji zagospodarowania drzewostanów w Leśnictwie Biała. Wykonawca PUL uwzględni wypracowane do końca 2015 roku przez zespół zalecenia i wnioski.

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

W drzewostanach w KO i KDO po wykonanych cięciach, nie projektować zwiększenia powierzchni do odnowienia z tytułu przewidywanych zniszczeń.

A11. Dodatkowy pomiar drewna martwego

Inwentaryzację drewna martwego na powierzchniach próbnych kołowych, wykonać zgodnie z §62 IUL na co 10-tej powierzchni próbnej.

A12. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych oraz mapy sytuacyjnej.

Mapy gospodarcze, gospodarczo-przeładowe, przeładowe i sytuacyjne sporządzić na bazie LMN zgodnie ze standardem LMN. Zakres tematyczny map, szczegóły sytuacyjne zamieszczone na mapach, sposoby ich prezentowania jak również zakres obiektów obligatoryjnych, wykonać zgodnie z „Instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych”, stanowiącą część III „Instrukcji urządzania lasu”.

Na wszystkich mapach należy drukować kasowniki dla wszystkich obiektów liniowych.

Mapy gospodarcze wykonać wg dotychczasowego podziału na arkusze map gospodarczych w skali 1:5000 i w formacie A1. Mapy gospodarczo-przeładowe leśnictw wykonać w skali 1:10000. Mapy przeładowe wykonać w skali 1:20000 a mapy sytuacyjne w skali 1:50000.

„Mapę obszarów chronionych i funkcji lasu” wykonać jako mapę przeładową w skali 1:20000 z zakresem treściowym określonym w §73 IUL.

„Mapę walorów przyrodniczo-kulturowych” wykonać jako mapę przeładową w skali 1:20000 .

Mapy przeznaczone dla nadleśnictwa:

1. Mapa przeładowa:

- drzewostanów (po 6 egz. na każdy obręb , w tym po 5 egz, podklejonych na płótnie)
- siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu (po 5 egz. na każdy obręb, w tym po 4 egz, podklejonym na płótnie)
- cięć rębnych (po 11 egz. na każdy obręb, w tym po 5 egz, podklejonych na płótnie)
- obszarów chronionych i funkcji lasu (po 4 egz. na każdy obręb)
- ochrony przeciwpożarowej (po 12 egz. na każdy obręb)
- gospodarki łowieckiej (po 2 egz. na każdy obręb)
- ochrony lasu (po 1 egz. na każdy obręb)
- zagospodarowania rekreacyjnego (po 1 egz. na każdy obręb)
- walorów przyrodniczo-kulturowych (po 1 egz. na każdy obręb)
- nasiennictwa i selekcji (po 2 egz. na każdy obręb)
- z podziałem na arkusze w kolorze (po 1 egz. na każdy obręb)
- „czyste” (po 20 egz. na każdy obręb)

2. Mapa gospodarczo-przeładowa:

- drzewostanów i projektowanych cięć (12 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowane)

- siedlisk typu siedliskowe lasu (12 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)

- „czyste” (12 leśnictw po 2 egz.)

3. Mapy gospodarcze:

- wg arkuszy (po 1 egz.)

4. Mapa sytuacyjna:

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (3 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych leśnictw (5 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych gmin (5 egz.)

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji elektronicznej w formacie PDF, JPG oraz TIFF, na nośniku CD.

Mapy przeznaczone dla RDLP w Toruniu:

1. Mapy przeglądowe - jak dla nadleśnictwa, tylko nie podklejone, po 1 egz. na każdy obręb

2. Mapy gospodarcze – jak dla nadleśnictwa po 1 egz.

3. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa - 1 egz.

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji elektronicznej w formacie PDF, na nośniku CD.

Mapy przeznaczone dla DGLP :

1. Mapy przeglądowe:

- drzewostanów (1 egz.)

- siedlisk leśnych typu siedliskowe lasu (1 egz.)

- walorów przyrodniczo-kulturowych (1 egz.)

- obszarów chronionych i funkcji lasu (1 egz.)

2. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (1 egz.)

Wszelkie mapy nie przewidziane IUL i nie wyszczególnione powyżej, nadleśnictwo wykona odrębnym zleceniem na własny koszt.

A13. Podział na obręby i leśnictwa

Przyjąć dotychczasowy podział na obręby i leśnictwa. O ewentualnej likwidacji jednego z Leśnictw: Ustronie lub Lipowa, wykonawca PUL będzie poinformowany nie później niż w grudniu 2016 roku. Do tego czasu ma być określona przez DGLP docelowa powierzchnia leśnictw, od której będzie uzależniona ewentualna decyzja o likwidacji jednego z nich.

A14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Do obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód zaliczyć obszary ognisk rozrodu szkodników pierwotnych sosny, zgodnie z danymi ZOL przedłożonymi na KZP .

A15. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac urządzeniowych

Kontrola i odbiór prac urządzeniowych będzie przeprowadzony zgodnie z Zarządzeniem nr 63/2002 DGLP z dnia 13.08.2002r. i obejmować będzie:

- kontrole terenowe prac wykonanych w danym miesiącu po przekazaniu przez wykonawcę protokołu odbioru robót z wyszczególnionymi wykonanymi pracami (pracownik RDLP właściwy do spraw urządzania lasu, przedstawiciel nadleśnictwa),
- szczegółowy, protokolarny odbiór opisów taksacyjnych po zakończeniu prac terenowych (taksator, leśniczy, inżynier nadzoru),
- analizę próbnych wydruków opisów taksacyjnych, sukcesywnie leśnictwami (nadleśnictwo),
- analizę planu użytków rębnych (RDLP, nadleśnictwo),
- komisyjny odbiór założonych powierzchni próbnych pomiaru miąższości (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo),
- odbiór prac terenowych urządzania lasu - podsumowanie (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo).

Wykonawca PUL przedłoży zleceniodawcy wersje elektroniczne opisów taksacyjnych, elaboratu i POP wraz z załącznikami oraz bazy danych i warstwę geometryczną LMN, w terminie umożliwiającym ich sprawdzenie oraz przetestowanie na bazie testowej w nadleśnictwie, przed ostatecznym odbiorem.

A16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz prezentowanie programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Wykonawca planu urządzenia lasu wykona wydruki i sztywną oprawę opisów taksacyjnych dla nadleśnictwa, RDLP i poszczególnych leśnictw. Oprawę opisów taksacyjnych dla leśnictw wykonać w formacie A5 lub B5 i dołączyć do nich (kieszenie) mapy gospodarczo-przeładowe oraz zestawienia: cięć rębnych, cięć przedrębnych i zadań z hodowli lasu oraz wolnymi i zaliniowanymi stronami na notatki.

Aktualizację „Programu ochrony przyrody” sporządzić jako rozdział w opisie ogólnym (elaboracie). W aktualizacji wykorzystać wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w 2007 roku, zwłaszcza dotyczące cennych siedlisk przyrodniczych. Danych wrażliwych, dotyczących szczegółowej lokalizacji stanowisk roślin i zwierząt

chronionych wraz ze strefami ich ochrony nie umieszczać w obligatoryjnych składnikach planu urządzenia lasu: Elaborat (opis ogólny), POP i opisy taksacyjne oraz w POOŚ. Dane te (z dokładnością do wydzielenia) sporządzić i zestawić w tabeli w odrębnym opracowaniu, jako: „załącznik do planu urządzenia lasu – POP”, w 3-ch egzemplarzach (Nadleśnictwo, RDLP w Toruniu, RDOŚ).

Opis ogólny nadleśnictwa (elaborat) wraz z programem ochrony przyrody i wykazem projektowanych cięć, załącznik do planu urządzenia lasu – POP, prognozę oddziaływania na środowisko (POOŚ) oraz opisy taksacyjne wykonać w formie cyfrowej (pliki PDF, XLS, DOC) oraz analogowej. Formę analogową oprawić w twarde oprawy z kieszeniami na mapy i płyty CD z wersjami cyfrowymi.

Formy oprawy map zgodnie z pkt. A12 protokołu.

Ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych nie sporządzać. Zakres modernizacji dróg leśnych ująć kierunkowo w części planistycznej opisu ogólnego, w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji” w oparciu o dotychczasowe doświadczenie, aktualny stan dróg w tym ich przejezdność, możliwości finansowe oraz planowane na 10-ciolecie użytkowanie główne.

Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej nie sporządzać.

A17. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Nie sporządzać tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000.

A18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Dyrektor RDLP jako sporządzający projekt planu urządzenia lasu, wystąpi po KZP z wnioskiem do regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

W prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 (POOŚ) oraz w programie ochrony przyrody (POP), wykonawca uwzględni i zaktualizuje wszystkie informacje dotyczące zwłaszcza stanu przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych, zawartych w:

- istniejących planach ochrony rezerwatów przyrody
- istniejących planach zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000
- istniejącej POOS

Działania ochronne zaprojektowane w zatwierdzonym PZO dla „Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich” zamieszczone w załączniku nr 5 do zarządzenia zatwierdzającego PZO (szczegółowo dla wydzieleń), należy uwzględnić projektując wskazania gospodarcze oraz opisać w POP. Należy zachować w PUL adresy leśne zamieszczone w zarządzeniu zatwierdzającym PZO.

Część B : Założenia do planu urządzenia lasu

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

Obszary chronione na terenie Nadleśnictwa Woziwoda:

a) Natura 2000:

- „Bory Tucholskie” o kodzie PLB 220009 - Dyrektywa Ptasia (OSO) – 13729,49 ha
- „Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich” o kodzie PLH 040023 – Dyrektywa siedliskowa – 698,44 ha

b) Parki Krajobrazowe:

- Tucholski Park Krajobrazowy – 11476,68 ha

c) Obszary Chronionego Krajobrazu:

- Śliwicki OChK – 1856,68 ha

Ze względu na dominujące funkcje lasu, do celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział na trzy główne grupy lasów:

I. Lasy rezerwatowe – obejmujące grunty leśne zalesione i nie zalesione na terenie istniejących rezerwatów przyrody: „Jeziorka Kozie” - 12,30 ha, „Ustronie” - 9,64 ha, „Jezioro Zdręczno” – 15,74 ha, „Bagno Grzybna” – 6,26 ha, „Cisy nad Czerską Strugą” – 17,19 ha, „Dolina Rzeki Brdy” – 228,81 ha.

II. Lasy ochronne – zgodnie z Zarządzeniem nr 85 MOŚZNiL w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Woziwoda, z dnia 21 czerwca 1996 r, według którego w skład lasów ochronnych wchodzi odpowiednio lasy wodochronne, glebochronne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, lasy stanowiące drzewostany nasienne, lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

III. Lasy gospodarcze- pozostałe lasy

B2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu (TSL) przyjąć na podstawie operatu glebowo-siedliskowego zgodnie z pkt. A1 protokołu.

W wydzieleniach taksacyjnych na obszarach Natura 2000 - Dyrektywy Siedliskowej (PLH), zgodnie z pkt. A1 protokołu należy w opisie taksacyjnym zamieszczać odpowiednio: kody zespołów roślinnych oraz kody leśnego siedliska przyrodniczego. W pozostałych wydzieleniach kod TSL, zgodnie z pkt. A1 protokołu należy w opisie taksacyjnym rozszerzyć o kod leśnego zespołu roślinnego (zbiorowiska) na podstawie opracowanych dla LKP „Bory Tucholskie” w 1997 r. map fitosocjologicznych.

Siedliska przyrodnicze występujące na obszarze Natura 2000, należy wyłączać w osobne pododdziały o ile spełniają kryterium powierzchniowe – minimum 0,25 ha. Mniejsze zaliczać i opisywać jako osobliwości przyrodnicze.

B3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym

W nawiązaniu do regionalizacji przyrodniczo – leśnej ustalono następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i odpowiadające im orientacyjne składy gatunkowe upraw:

Tabela 1. Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym:

TSL	Typ drzewostanu gatunki główne	Gatunki domieszkowe uszlachetniające	Gatunki domieszkowe pomocnicze	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia
1	2	3	4	5
Bs	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw	So	Brz	Dbb, Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	Brz- So	Św	Dbb, Jrz	So 70, Brz 20, Św i in.10
Bb	Brz-So			So 70, Brz i inne 30
BMśw	So *	Dbb Bk Brz Md	Kl Jrz	So 80, Dbb 10, Bk i in. 10
	Bk Db So ×	Md Brz	Kl Jrz	So 70, Dbb 20 Bk i inne 10
	Db- So + ^	Bk Brz Md Św	Kl Lp Jrz Gb	So 70, Dbb 20, Bk, Brz i in. 10
BMw	Db-So +	Św Brz	Kl Lp	So 70, Dbs 20, Św i in.10
	Św Brz So + *	Dbs	Kl Lp Ol	So 50, Brz 20, Św 20, Dbs i in.10
BMb	So Brz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
LMśw	So Db +	Bk Md Brz	Kl Gb Lp Jb Gr	Db 50, So 30, Bk i in. 20
	Bk Db So *	Md	Gb Kl Lp Jb Gr	So 50, Db 20, Bk 20 Md i in. 10
	Db Bk So * ×	Md	Kl Lp Jb Gb	So 40, Bk 30, Db 20, Md i inne 10
LMw	Św So Db	Brz, Klz	Ol Lp Gb	Dbs 50, So 20, Św 20, Brz i in.10
	Ol-Brz-Db ^	Jw., Kl, Oś, Św,	Lp, Wz, Gb	Dbs 40, Brz 20, Ol 20, Jw i inne 20
Lmb	Ol-Brz	Św, So Wb		Brz 70, Ol i inne 30
Lśw	Db	Lp, Md, Jw,	Kl, Gb, Czr Jb Gr	Db 70, Lp, i inne 30
	Bk-Db #	Lp, Kl, Jw,	Gb, Brz, Md,	Db 60, Bk 20, Lp i inne 20
Lw	Jw-Db !	Wz, Św, Ol	Lp Kl Czr Gb	Dbs 70, Jw 20, Wz i in.10
Ll	Db	Wz Jw Ol	Tp Wb Oś Kl p	Dbs 70, Wz, Ol, Jw. i inne 30
Ol	Ol	Brz Św		Ol 90, Brz i in. 10
OlJ 2-3	Ol ^	Jw Brz		Ol 80, Jw i in. 20
	Jw -Ol !	Brz, Św, Wz		Ol 60, Jw 20, Brz i inne 20
OlJ 0-1	Db-Ol	Brz, Wz, Jw.,		Ol 60, Dbs 20, Brz i inne 20

× - drzewostany aktualnie w fazie przebudowy

* - siedliska słabsze (utwory piaszczyste) i formy zniekształcone

+ - siedliska mocniejsze

^ - wariant wilgotniejszy (2 lub 3)

- grąd subkontynentalny oraz o nieokreślonej przynależności syntaksonomicznej

! – w związku z chorobą Js, zamiennie zastosowano Jw.

Tabela 2. Dla siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 PLH 040023, przyjmując następujące typy drzewostanów o kierunku ochronnym, o ile PZO nie stanowi inaczej:

LP	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy	Uwagi
1	<i>Cladonio-Pinetum</i>	91TO	Bs	So		
2	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0	Bb	Brzom-So	So80%, Brzom20%	
3	<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum</i> (<i>Betuletum pubescentis</i>)	91D0-1	BMb	So-Brzom	Brzom70%, So20%, Św i inne 10%	
4	<i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i>	91D0-2	LMb BMb	Brzom-Ol Ol-Brz	Olc50%,Brz i inne 40% Brz50%,Ol30,So i inne 20%	
5	Grądy Środkowoeuropejski / Subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum calamagrostietosum / Tilio-Carpinetum deschampsietosum</i>	9170	LMśw	Gb-Lp-Db	Db50%,Lp20%, Gb20%,Kl,Jw, Brz,So,Oś 10%	
	LMw		Db	Db50%,Lp,Kl,Gb. Jw40%		
	Lśw		Gb-Lp-Db	Db 40%, Lp 20%, Gb 20%, Jw, Bk, Kl i inne 20%		
	Lw		Db	Db 70%, Gb, Lp, Kl, Js, Olc i inne 30%		
6	subatlantycka kwaśna dąbrowa <i>Calamagrostio- Quercetum petraeae</i> (zbirowisko w recesji i na granicy zasięgu)	9190	BMśw LMśw	Bk-Db	Db 50% Bk 30% So, Brz i inne 20%	Zbirowisko może nie występować na obszarze nadleśnictwa
7	Łęgi olszowo – jesionowe <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0	OlJ	Ol	Ol 70% Wzs, Lp, Js, Wzosp, Brzom, Jw, Kl, Gb, 30%	Usuwanie Św z obszaru siedliska i jego bezpośredniego otoczenia
8	Łęgi dębowo – wiązowo – jesionowe <i>Ficario-Ulmetum typicum</i> <i>Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum</i>	91F0	Lł Lw	Wz-Db	Db50%Wzosp 30% Js, Ol, Gb, Kl, Klp, Lp, Wzs, Tpb, Tpcz 20%	
9	Ciepolubne (światliste) dąbrowy <i>Potentillo albae-Quercetum</i> (zbirowisko w recesji)	91I0-1	LMśw	Db	Db40%,Dbb40% Lp, So, Brz, Kl, Oś 20%	Usuwanie z d-stanów domieszek buka i graba. Zbirowisko może nie występować na obszarze nadleśnictwa

B4. Wieki rębności

Zgodnie z zarządzeniem nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19 maja 2004 roku przyjąć następujące wieki rębności:

Tabela 3. Wieki rębności

GATUNEK	WIEK RĘBNOŚCI
Db, Js, Wz, Jd	140
Bk	120 *
	110 ^
So,	120 *
	110 ^
Md	100
Św	90
Brz, Ol nas, Lp, Dbc, Ak	80
Gb, Kl, Jw,	120
Ol odrośl,	60
Os	60
Tp, Olsz, Wb	50

* - Obręb Woziwoda ^ - Obręb Twarożnica

Przeciętne wieki rębności ustalone zostały głównie w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalonym indywidualnie dla każdego drzewostanu. Przyjąć następujący sposób ustalania wieków dojrzałości rębnej:

- dla drzewostanów, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną wiek dojrzałości rębnej utożsamia się z przeciętnym wiekiem rębności określonym dla gatunku panującego,
- dla drzewostanów starszych lub zakwalifikowanych do przebudowy, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną wiek dojrzałości rębnej określony zostanie indywidualnie dla każdego drzewostanu zgodnie z kryteriami podanymi w § 83 pkt 6 instrukcji urządzania lasu.

B5. Podział na gospodarstwa

Przyjąć następujący podział na gospodarstwa:

- Gospodarstwo specjalne (S)
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Na potrzeby obliczenia etatów cząstkowych w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, wyodrębnić obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ), na siedliskach borów i olsów za wyjątkiem silniejszego wariantu BMśw

- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ), na siedliskach lasów oraz silniejszego wariantu BMśw

W skład **gospodarstwa specjalnego** zaliczyć:

- rezerwaty przyrody wraz z otulinami
- wszystkie lasy na siedliskach: Bb, BMb, LMb,
- wyłączone d-stany nasienne (wraz z otulinami) i zachowawcze
- lasy w otulinach ośrodków wypoczynkowych: Obręb Twarożnica – 193n, 194i, 202h,i; Obręb Woziwoda – 130h,i, 205Aax
- lasy w strefach ochrony ostoi zwierząt objętych ścisłą (całoroczną) ochroną gatunkową
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (m. inn. wpisane do rejestru zabytków)
- płaty siedlisk z obszarów Natura 2000, które zinwentaryzowano jako przedmioty ochrony dla danego obszaru (chronione siedliska przyrodnicze)
- lasy grupy HCVF (referencyjne, kulturowe, strefy i powierzchnie ochronne) jeśli stanowią całe pododdziały. W przeciwnym razie będą opisywane w informacjach dodatkowych.

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych** wejdą wszystkie lasy uznane za ochronne wg Zarządzenia nr 85 MOŚZNiL w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Woziwoda, z dnia 21 czerwca 1996 r, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych** wejdą wszystkie lasy pozostałe.

B6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

W warunkach Nadleśnictwa Woziwoda należy przyjąć następujące rodzaje i formy rębni według typów siedliskowych lasu:

Tabela 4. Rodzaje i formy rębni

Typ siedliskowy lasu oraz jego pow.	Rodzaj i forma rębni		Nawrót cięć lub okres odnowienia
	zasadnicza	dopuszczalna	
Bs, Bśw – 10246 ha	I b	Ic, IIb	I 4-5 lat
Bb, BMb, LMb , - 313ha	Nie planuje się użytkowania rębego		
BMśw – 2071 ha	I b	IIIa	I b 4-5 lat
	IIIa, IIIb *		III a,b 10-15 lat
Bw, BMw - 102 ha	I b	III a, IIb, IIc,Ic	I b, c 4-5 lat
			III a 10-15 lat

Typ siedliskowy lasu oraz jego pow.	Rodzaj i forma rębni		Nawrót cięć lub okres odnowienia	
	zasadnicza	dopuszczalna		
			II	15-20 lat
LMśw - 741 ha	III a, III b	II d	III b, IId IIIa	15-20 lat 10-15 lat
LMw - 112 ha	III a, III b	I c, II b,	III a IIIb II	10-15 lat 15-20 lat 15-20 lat
Lśw - 51 ha	III a, IIIb	II d, IIb, IVd	IIIa,b, II IIIa (d-ny So)	15-20 lat 8-10 lat
Lw - 26 ha	III b	IIIa, IIa	IIIa III b, IIa	10-20 lat 15-20 lat
OI - 111 ha	I b	IIIa	Ib IIIa	4-5 lat 10-15 lat
OIJ - 10 ha, LI - 19 ha	II b, III a	IIIb, Ic	III a IIb, IIIb	10-15 lat 15-20 lat

* - mocniejsze odmiany BMśw (*Quercus robur-Pinetum*, *Fago-Quercetumpetrae*)

Podczas prac projektowych przyjąć następujące zasady i uszczegółowienia:

- zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu rębnia Ib powinna mieć szerokość 31-60 m lub nie może przekraczać powierzchni 4,00 ha,
- użytkowanie rębne w gospodarstwie specjalnym wynikać powinno ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i sanitarnych,
- zaprojektować w przypadkach uzasadnionych względami ekonomicznymi i przyrodniczymi, w uzgodnieniu z nadleśnictwem pasy ochronne (**ekotony**) przy bagnach, użytkach rolnych, drogach krajowych i wojewódzkich, jeziorach i rzekach tak, by stanowiły osobne wydzielania (przy zachowaniu kryteriów powierzchniowych). Przy projektowaniu ekotonów brać pod uwagę zalecenia wskazane w PZO. Dotyczy to zwłaszcza ekotonu o szerokości ok. 50m od granic rezerwatu przyrody „Jeziora Kozie” w oddziałach: 19, 20, 33 i 34. Ekotony projektować w drzewostanach zdrowych i stabilnych. W przeciwnym razie ekoton może być zakładany od podstaw na etapie uprawy.
- nie planować użytkowania rębego na siedlisku przyrodniczym 91E0 w obszarze Natura 2000 „Dolina Brdy i Stażki w Borach Tucholskich” w wydzieleniach: 222a,222b,93k,94h,223a,73c,d,51h,206a,c, zgodnie z zapisem w PZO.
- etat użytkowania rębego zaprojektowany zostanie zgodnie z zasadami określonymi w § 87-93 instrukcji urządzania lasu. Wysokość użytkowania rębego wynikać będzie z sumy przyjętych etatów dla poszczególnych gospodarstw.

- zgodnie z zapisem w PZO „Bory Tucholskie” w ramach każdej rębni projektować do pozyskania maksymalnie 95% zapasu, z pozostawieniem grup drzewostanu macierzystego na 5% pow. manipulacyjnej lub minimum 0.05 ha.

W wyjątkowych wypadkach po uzgodnieniu z nadleśniczym, można odstąpić od ustalonego w tabeli schematu rębni. Odstępstwa można zastosować dla następujących przypadków:

- w pododdziałach nie przekraczających powierzchni 2ha
- w pododdziałach o nietypowym kształcie – wąskich i długich

W Leśnictwie Biała zastosować formy rębni na podstawie wytycznych zespołu, powołanego przez Dyrektora RDLP w Toruniu do wypracowania szczegółowej koncepcji zagospodarowania drzewostanów w Leśnictwie Biała.

Gotowy, wcześniej uzgodniony z nadleśnictwem oraz z RDLP, plan cięć użytków rębnych wraz z mapami cięć wykonawca przedłoży na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG). Zaakceptowany na NTG etat masowy użytków rębnych stanowić będzie maksymalną, zatwierdzoną decyzją MŚ wielkością pozyskania w okresie obowiązywania PUL, bez możliwości kompensacji z szacunkowo określonym rozmiarem użytków przedrębnych.

B7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Do pilnej przebudowy pełnej (**A**) kwalifikować drzewostany :

- a) w wieku ponad 20 lat:
- o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (siedliskiem) , niskiej jakości hodowlanej (44, 43, 34) lub technicznej (4) oraz niskim zadrzewieniu (0,5 i niżej).
 - w których przebudowę planuje się z zastosowaniem odpowiedniej rębni rozpoczętej w I dziesięcioleciu oraz z krótkim lub średnim okresem przebudowy
 - trwale uszkodzone (ponad 50%) za wyjątkiem stanowiących zbiorowiska zastępcze

Do stopniowej przebudowy pełnej (**B**) kwalifikować drzewostany :

- b) w wieku ponad 20 lat:
- o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z TD (siedliskiem) i niskiej jakości hodowlanej (44, 43, 34) lub technicznej (4).
 - w których przebudowę planuje się z zastosowaniem trzebieży przekształceniowych z wykorzystaniem odnowień (podsadzeń) wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnych dziesięcioleciach oraz z długim okresem przebudowy.

Ponadto w drzewostanach Leśnictwa Biała i Komorza, należy uwzględnić wytyczne zespołu o którym mowa w pkt. B6.

Proponowany wykaz drzewostanów do przebudowy wykonawca prac urządzeniowych przedstawi podczas odbioru prac terenowych.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

W trakcie prac terenowych w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny w zależności od stadium rozwojowego, wieku i jakości określony zostanie jeden z zabiegów: CP, CP-P, TW, TP w jednym nawrocie. Dwa nawroty cięć pielęgnacyjnych – CP/TW projektować w drzewostanach na przełomie I i II klasy wieku, głównie Ol, Md i Brz oraz wielogatunkowych i mieszanych a także w dynamicznie przyrastających drzewostanach sosnowych (Ia-I bonitacji) zwłaszcza na gruntach porolnych.

Od zaprojektowania użytkowania przedrębego odstąpić można jedynie w zdrowych drzewostanach od V klasy wieku wzwyż o zadrzewieniu 0,6-0,7 i równomiernym zagęszczeniu. Wykaz takich drzewostanów, uzgodnionych wcześniej z nadleśnictwem, przedstawiony zostanie w trakcie odbioru prac terenowych i ostatecznie zatwierdzony na NTG.

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, będący sumą powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego: CP-P, TW i TP (**tylko jeden nawrót**) jest wielkością obowiązkową, która przyjęta zostanie na posiedzeniu NTG.

Szacunkowy etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze masowym określony na posiedzeniu NTG, zawierać się powinien w przedziale 50-75% spodziewanego przyrostu bieżącego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego oraz nie może być kompensowany z obowiązkowym etatem masowym użytków rębnych.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy odnowień zgodnie z pkt. B3 protokołu.

Weryfikacja danych dotyczących nasiennictwa i selekcji w tworzonej planie urządzenia lasu wykonana zostanie w uzgodnieniu z nadleśnictwem. Weryfikacja GDN w nadleśnictwie nastąpi poprzez wspólne uzgodnienia: Wydziału Gospodarowania Ekosystemami RDLP, Nadleśnictwa Woziwoda oraz wykonawcy planu, po objeździe terenowym obiektów.

Powierzchnię projektowanych odnowień przyjąć w wysokości 85% planowanych na 10-letnie zrębów (zręby wykonane w pierwszych ośmiu i pół latach planu). Dla tej powierzchni

projektować również melioracje agrotechniczne, bez ich zapisu w opisach taksacyjnych. Pielęgnację upraw projektowanych (CW) zaprojektować wyłącznie w uprawach przewidzianych do założenia w pierwszych 5-ciu latach PUL (50% planowanych na 10-lecie zrębów), w jednym nawrocie, bez jej zapisu w opisach taksacyjnych.

Dla istniejących na dzień 01.01.2018r upraw, młodników po rębniach złożonych, KO, KDO, zrębów, halizn i płazowin, zabiegi pielęgnowania gleby i CW planować bez powtórzeń (nawrotów), wyłącznie wg aktualnych potrzeb hodowlanych zwłaszcza tam, gdzie zabieg nie był wykonany i zamieszczać w opisach taksacyjnych. Do zadań obligatoryjnych z zakresu pielęgnacji zainwentaryzowanych upraw w podsumowaniu brać jeden nawrót : PIEL lub CW.

O potrzebie stosowania wielokrotnych nawrotów w pielęgnacji upraw i młodników, na mocnych siedliskach lasowych (Lśw, Lw), gdzie wymagane jest wejście z zabiegami CW 2-krotne i CP 2-krotne, w oparciu o faktyczne potrzeby hodowlane, wykonawca PUL zamieści stosowną adnotację wraz z uzasadnieniem w części opisowej elaboratu.

Wskaźnik poprawek w nowozakładanych odnowieniach i zalesieniach przyjąć w wysokości 10%.

Podsadzenia produkcyjne w uzgodnieniu z nadleśnictwem projektować w drzewostanach od II do IIIa (włącznie) podklasy wieku, o zadrzewieniu niższym od 0,8, o TD niezgodnym z siedliskiem, na żyznych (zwłaszcza porolnych) siedliskach od BMśw (wariant mocniejszy) w zwyż z istniejącym podszytem do 30% . W drzewostanach projektowanych do podsadzeń, zaprojektować cięcia przedrębne.

Nie projektować wprowadzania podszytów. Nie dotyczy to ekotonów oraz ognisk biocenotycznych.

Grunty do zalesienia należy uzgodnić z nadleśnictwem po zakończeniu prac taksacyjnych.

Do dolesień projektować luki o powierzchni powyżej 0,05 ha mierzonej od rzutu koron.

Na obligatoryjną powierzchnię pielęgnowania lasu składać się będą **jednokrotne zabiegi** (bez nawrotów) pielęgnowania zainwentaryzowanych upraw (piel.gleby lub CW), pielęgnowania zainwentaryzowanych młodników (CP i CP-P) oraz trzebieże (TW i TP). Powierzchnia ta, podlegająca zatwierdzeniu wynikać będzie z tabeli XVII i XVIII oraz równa będzie powierzchni wynikającej z podsumowania odpowiednich zadań pielęgnacyjnych opisów taksacyjnych.

B10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Zagadnienia dotyczące stanu i ochrony lasu, w tym dotyczące konieczności stosowania odpowiednich zabiegów jak np. gradzenie, smarowanie repelentami itp. zostaną omówione w

opisie ogólnym planu urządzenia lasu na podstawie danych dostarczonych przez nadleśnictwo, ZOL oraz zebranych podczas taksacji leśnej (uszkodzenia drzewostanów). Zagadnienia te przedstawione zostaną na mapie ochrony lasu. Na mapie ochrony lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem oprócz elementów obligatoryjnych przewidzianych IUL tom III, nanieść stałe miejsca corocznego wywieszania pułapek feromonowych do odłowu samców brudnicy mniszki w ilości ustalonej przez nadleśniczego, stałe miejsca partii kontrolnych jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny i powierzchni monitoringu SPO oraz stałe ogniska gradacyjne.

Wykonawca p.u.l. dokona analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie gospodarczym oraz na jej podstawie określi kategorię zagrożenia pożarowego nadleśnictwa. Wykonawca p.u.l. wykona weryfikację pasów przeciwpożarowych przy drogach publicznych, torach kolejowych, parkingach i zakładach przemysłowych oraz dokona analizy aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa, oceniając poszczególne zagadnienia wymienione w §103 pkt.3 i 4 IUL. W oparciu o powyższą analizę i ocenę, należy opracować kierunkowe wytyczne dotyczące pożądanych działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Na wykonawcy planu będzie spoczywał obowiązek uzgodnienia zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej z Komendantem Wojewódzkim PSP, o ile ustalona będzie I lub II kategoria zagrożenia pożarowego.

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej muszą się znaleźć następujące elementy (istniejące i projektowane): kategoria zagrożenia pożarowego, pasy ppoż., bazy sprzętu pożarowego, drzewostany potencjalnie narażonych na pożary, siedziby straży pożarnych: PSP i OSP, wieże ppoż., punkty alarmowo-dyspozycyjne, punkty telefoniczne, lokalizacja radiostacji, przejazdy przez tory kolejowe, punkty czerpania wody, hydranty, miejsca postoju pojazdów, parkingi, drogi pożarowe i dojazdowe wraz z ich oznakowaniem.

Wykonawca p.u.l. dokona także oceny i weryfikacji stanowisk czerpania wody oraz dojazdów pożarowych, zgodnie z pkt. 4.6.8 Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasów.

B11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

W ramach sporządzanego planu urządzenia lasu nadleśnictwo opracuje i uzgodni z wykonawcą docelowy plan zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego na 10 lat. Plan ten będzie elementem elaboratu. Na mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego nadleśnictwa zostaną wniesione wszystkie projektowane oraz zinwentaryzowane w trakcie prac terenowych i zweryfikowane przez nadleśnictwo elementy zagospodarowania rekreacyjnego oraz związane z infrastrukturą edukacji ekologicznej takie jak: obiekty turystyczne, miejsca postoju, szlaki turystyczne (w tym piesze „nordic walking”), ścieżki

rowerowe i edukacyjne, szlaki do jazdy konnej, osobliwości przyrodnicze i historyczne, wiaty oraz obiekty infrastruktury edukacji ekologicznej. Dla czytelności, w legendzie mapy zamieszczać tylko elementy dotyczące Nadleśnictwa Woziwoda. Elementy istniejące i projektowane dotyczące zagospodarowania turystycznego oraz związane z infrastrukturą edukacji ekologicznej, opisane zostaną w elaboracie planu urządzenia lasu. W części opisowej należy zestawić w formie tabelarycznej:

- istniejące i projektowane urządzenia zagospodarowania turystycznego (zgodne z mapą)
- elementy liniowe zagospodarowania turystycznego (szlaki, ścieżki itp.) biegnące przez grunty nadleśnictwa lub stykające się z nimi, z podaniem ich: nazwy (lub barwy), rodzaju/przeznaczenia, długości całkowitej w obszarze zasięgu terytorialnego (w tym na gruntach PGL LP) oraz zarządzającego.

Wykonawca PUL uwzględni wytyczne i ustalenia, będące rezultatem spotkania dyrektora RDLP w Toruniu z wójtami z terenu Starostwa Tucholskiego, jakie odbędzie się w sierpniu 2015 roku w sprawie szlaków i ścieżek rowerowych.

W trakcie obrad NTG nadleśniczy przedstawi do akceptacji program edukacji ekologicznej w nadleśnictwie na najbliższe 10-lecie.

B12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Projektowanie działań w zakresie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego, odbędzie się przy współpracy z nadleśnictwem. Elementy zagospodarowania łowieckiego wraz z obszarem obwodów łowieckich i kół, uwzględnić na mapie gospodarki łowieckiej oraz wprowadzić do odpowiednich warstw leśnej mapy numerycznej zgodnie ze standardem w oparciu o przekazane przez nadleśnictwo dane.

Oprócz istniejących plantacji choinkowych w oddz.251p, 252gx (Obręb Twaroźnica) zaprojektować nowe w oddz, 252fx oraz ewentualnie na poletkach łowieckich w oddz. 149o, 138c.

B13. Wytyczne dotyczące infrastruktury nadleśnictwa

W planie urządzenia lasu w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji” opisane zostaną kierunkowo potrzeby w zakresie: budowy i remontów dróg, budynków, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych, budowy i konserwacji zbiorników małej retencji oraz urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji. Uwzględnione zostaną również inwestycje i zadania realizowane oraz planowane w zakresie infrastruktury.

Ekspertyzy w sprawie docelowej sieci dróg leśnych nie sporządzać.

B14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego wykonać zgodnie z § 118 IUL.

Ekspertyzy ekonomicznej nie sporządzać.

B15. Szczegółowa prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca prac urzędniowych określi i opisz stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego zgodnie z § 123 IUL, bez stosowania programów symulujących szczegółowo rozwój zasobów drzewnych.

B16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody wykonana będzie zgodnie z § 110, 111 i 112 instrukcji urządzania lasu i umieszczona zostanie jako rozdział w tomie I planu urządzania lasu. Aktualizacji wymagają przede wszystkim wszystkie formy ochrony przyrody oraz wykazy obiektów podlegających ochronie. Lasy grupy HCVF (strefy i powierzchnie ochronne, ekosystemy referencyjne) należy opisać i zestawić w tabeli a ich aktualizacja odbędzie się przy następnej rewizji PUL. Wykonawca w czasie prac taksacyjnych dokona aktualizacji danych dotyczących lokalizacji (z dokładnością do wydzielenia) chronionych i rzadkich gatunków w oparciu o wpisy aktualizujące pracowników nadleśnictwa a także wprowadzi nowe lokalizacje odkryte w czasie taksacji. Dane te zgodnie z pkt. A16 protokołu sporządzone będą w odrębnym opracowaniu, jako: „załącznik do planu urządzania lasu – POP”, w 3-ch egzemplarzach (Nadleśnictwo, RDLP w Toruniu, RDOŚ).

Zgodnie z aktualną instrukcją urządzania lasu do programu ochrony przyrody sporządzona zostanie mapa „ Mapa przeglądowa walorów przyrodniczo – kulturowych”.

B17. Wydruk map tematycznych

Wykonawca prac urzędniowych wykona poszczególne mapy tematyczne zgodnie z IUL tom III oraz w ilości i formacie określonym w pkt. A12 i A16 protokołu. Mapy gospodarczo- przeglądowe dla leśniczych przekazać podklejone, zafoliowane i złożone do formatu B5 lub A5 (jak cały operat dla leśniczego). Wszelkie mapy nie przewidziane IUL nadleśnictwo sporządzi na swój koszt odrębnym zleceniem.

B18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzania lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Dyrektor RDLP jako sporządzający projekt planu urządzania lasu, wystąpi z wnioskiem do regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego wojewódzkiego inspektora

sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

B19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Innych, specyficznych dla nadleśnictwa zagadnień projektowych nie stwierdza się.

W celu sprawnego przebiegu prac urządzeniowych wskazane są częste kontakty personelu urządzeniowego z pracownikami nadleśnictwa. Chodzi tu szczególnie o systematyczne uzgadnianie (omawianie) prac zamykanych na poszczególnych etapach. Ścisła współpraca wpłynie na wyższą jakość sporządzanego planu i pozwoli uwzględnić w nim specyfikę urządzanego obiektu. Nadleśnictwo udostępni wykonawcom planu u.l. wszystkie niezbędne dane, zaś wykonawcy zebrane dane inwentaryzacyjne oraz projektowane czynności gospodarcze w zakresie planowania hodowlanego będą konsultować z nadleśnictwem.

Przewodniczący Komisji

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

inż. Janusz Kaczmarek

Protokółował:

Starszy Specjalista Służby Leśnej
ds. urządzenia lasu

mgr inż. Janusz Nosowicz

Załączniki:

1. Informacje RDOŚ do zakresu KZP dla projektu p.u.l. dla Nadleśnictwa Woziwoda
2. Referat kierownika ZOL

Naczelnik
Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi
mgr inż. Jan Frankowski